

Fortilfælde og Sidestykker. Der er efter min Mening noget mindre heldigt i dette Forhold: En Komite danner sig; Opraab udstedes, Bidrag tegnes, Komiteen ordner alt efter sin Bestemmelse, det offentlige er stadig udenfor, det kender ikke andet til Spørgsmaalet, end hvad der til Tider kan læses derom i Bladene. Men naar man saa er midt i Byggearbejdet eller dog godt i Gang med det, kommer man en skønne Dag til Regeringen og siger: „Nu sidde vi i det, vi mangle Halvdelen af de Penge, som skulle bruges, og dem maa Staten give os. I dette Tilfælde kommer endvidere til, at første Gang, jeg har hørt et Ord om, at man ikke havde Midler til at fuldstændiggøre Reparationen af Bygningen, og at man der forventede et større Tilskud fra Staten, var, da Finanslovsforslaget forelaa trykt og parat til Forelægelse. Nu har man slidt med Sorø Akademis Budget for at faa den Balance, som er naturlig, og som ogsaa Rigsdagen kræver, og det er paa det foreliggende Finanslovsforslag naaet saa nær, at der paa Indtægts- og Udgiftssiden med hver ca. 570,000 Kr. er en Forskel af 1 Kr. 43 Øre, hvilket synes mig en ganske fin Balance. Naar saa dette er naaet og afgivet til Finanslovsforslaget, kommer der en Henvendelse fra private om, at saa er der 15,000 Kr., som gerne skulde med paa Udgiftssiden. Det er jo ikke for Komiteen en pludselig opdukkende og uventet Udgift; den maa i lang Tid have vidst, at den vilde komme til at mangle Penge; for en Tid tilbage maa den have kunnet overse, at med de 5,425 Kr., den havde i Behold, efter at Købesummen var udredet, kunde den ikke klare det Byggearbejde, den har paabegyndt, og som er budgetteret til 20,425 Kr. Administrationen maa for sit Vedkommende sørge for i Tide at overse, hvad der skal anvendes, hvad der maa skaffes til Veje i den kommende Finansperiode, og altsaa hvad der skal foreslaas paa Budgettet; private maa ogsaa kunne blive færdige; det kan ikke være ubekendt for nogen, at Finansloven skal forelægges straks, naar Rigsdagen er traadt sammen. Havde vi haft Sagen til Overvejelse under Udarbejdelsen af Budgettet, vilde den være kommen med under de samlede Overvejelser. En anden eller nogle andre Udgiftsposter kunde maaske da være udeladte eller udskudte for at vente til et andet Aar, til bedre Tider, til Fordel for den her begærede Bevilling. Med den ene Krone og 43 Øre, jeg staar med som

Underskud paa Budgettet, kan jeg jo ikke hjælpe Komiteen.

Min Mening er i øvrigt, at det vilde være baade naturligt og rimeligt, at Staten, altsaa her Sorø Akademi, traadte hjælpende til og ydede sit Tilskud til denne Sag, og ligeledes mener jeg, det maa paaskønnes, at Komiteen har frelst den gamle Bygning fra at falde sammen. Men selvfølgelig maa det overvejes, hvor stort Akademiets Tilskud bør være — dette Spørgsmaal kan ikke være afgjort alene med Komiteens Erklæring om, at den har fastsat vort Tilskud til 15,000 Kr. Og dernæst, hvorledes dette Tilskud kan fordeles, om det er nødvendigt efter Komiteens Byggeplaner at det hele gives nu straks, eller det som ved andre lignende Tilskud kan fordeles over to eller flere Aar. Men endelig, og som det vigtigste, maatte det Spørgsmaal afgøres: Skal Staten nu participere med Halvdelen, bør den vel saa ogsaa have nogen Indflydelse for Fremtiden; saa bør Staten vel ogsaa, forekommer det mig, være repræsenteret i den kommende Bestyrelse, være med i Overvejelserne af, hvad Bygningen overhovedet skal anvendes til, og hvorledes den hele Sag skal ordnes for Fremtiden. Om disse Ting maa der ske Forhandling, og jeg gentager, det havde været rart, og det havde vel ikke været for meget forlangt, om man var kommen frem med Sagen, medens Tid var, og medens Finanslovsforslaget endnu var under Overvejelse.

Det ærede Medlem for Sorø har spurgt om Resultatet af Statsdriften af Nørdruplund i de 9 Aar; Staten har forsøgt sig med at drive denne store Landejendom. Jeg forbeholder mig muligvis senere at komme tilbage til Sagen, naar jeg har efterret de ærede Medlemmers Udtalelser, idet jeg først i dette Øjeblik ser Fortrykket. Her skal jeg kun sige, at Regnskabet jo for saa vidt har foreligget hvert Aar, som den aarlig omdelte Beretning om Akademiet indeholder den Sum, der er fremkommen som Driftsoverskud, et Driftsoverskud, ved hvilket der ikke er taget noget Hensyn til Forrentningen. Aarlig har denne Sum ligeledes været opført i Anmærkningerne til Finanslovsforslaget, sidste Gang med 7,300 Kr. Men, om jeg mindes ret, er den saaledes opførte Sum ingen Sinde bleven naaet i Praksis. Hvor det drejer sig om en Landejendom, vil man jo ikke kunne nøjes med denne blotte Sum, Forskellen mellem Aarets Driftsindtægt og